

Департамент культури, національностей, релігій
та охорони об'єктів культурної спадщини
Одеської обласної державної адміністрації
Комунальний заклад
Одеський художній фаховий коледж імені М.Б. Грекова

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

КЗ «Одеський художній фаховий коледж ім. М.Б. Грекова»

Косміна О.Г.

наказ

3/26 від 20.04.26

ПОЛОЖЕННЯ

**Про дотримання академічної доброчесності педагогічними працівниками
та здобувачами освіти**

в КЗ «Одеський художній фаховий коледж ім. М.Б. Грекова»

Розглянуто та затверджено
на засіданні педагогічної ради коледжу
Протокол № *3/26 від 20.04.26*

Вводиться в дію з 01.07.2026 р.

Розділ I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Мета та правова основа. Це Положення розроблене відповідно до Конституції України, Закону України «Про академічну доброчесність», Закону України «Про освіту», Закону України «Про фахову передвищу освіту» та Статуту Коледжу. Метою Положення є впровадження високих етичних стандартів у навчальний та творчий процес, запобігання плагіату та забезпечення об'єктивного оцінювання результатів навчання.

1.2. Визначення термінів

1. **Автор** — фізична особа, чиєю творчою працею створено академічний твір (картину, скульптуру, ескіз, проєкт) або навчальну роботу.

2. **Академічна доброчесність** — сукупність цінностей та правил, якими керуються учасники освітнього процесу для забезпечення довіри до результатів навчання та творчих здобутків.

3. **Академічний твір** — будь-який результат навчальної, дослідницької чи творчої діяльності: від класного етюду до кваліфікаційної роботи та мистецтвознавчої статті.

Розділ II. ПРАВИЛА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

2.1. Для здобувачів освіти :

- Самостійне виконання всіх практичних завдань.
- Посилання на джерела у разі використання ідей, зображень або текстів інших авторів.
- Надання достовірної інформації про джерела натхнення (референси).
- Дотримання правил виконання робіт під час переглядів, заліків та іспитів.

2.2. Для педагогічних працівників:

- Дотримання норм професійної етики та об'єктивність в оцінюванні.
- Запобігання та виявлення фактів академічної недоброчесності серед студентів.
- Повага до авторства студентських робіт при їх експонуванні чи методичному використанні.
- Посилання на авторів у власних навчальних посібниках та методичних розробках.

Розділ III. МИСТЕЦЬКА СПЕЦИФІКА ТА ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ (ШІ)

3.1. Особливості творчої доброчесності:

Допомога викладача у виправленні роботи студента має бути виключно методичною. Виконання суттєвої частини роботи за студента вважається порушенням.

Копіювання: Виконання навчальних копій дозволяється лише за програмою. Видача копії за власну творчу композицію є плагіатом.

3.2. Регламент використання ШІ:

Використання генеративних моделей (Midjourney, ChatGPT тощо) дозволяється лише як допоміжний засіб для візуального пошуку або структурування ідей.

Подання результату прямої генерації ШІ як авторського твору (без значного творчого доопрацювання та декларування використання технології) є академічним шахрайством.

Розділ IV. ВИДИ ПОРУШЕНЬ ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

4.1. Види порушень (згідно із Законом № 4742-ІХ):

1. **Академічний плагіат:** відтворення чужих результатів без посилання.
2. **Мистецький плагіат:** копіювання композиційної схеми, колірного рішення або персонажів іншого автора без зазначення першоджерела.
3. **Самоплагіат:** повторне подання однієї роботи для отримання оцінок з різних дисциплін.
4. **Академічне шахрайство:** використання шпаргалок, гаджетів на іспитах або купівля готових художніх робіт.

4.2. Заходи реагування щодо здобувачів освіти (відповідно до ст. 10-12 Закону № 4742-ІХ)

У разі встановлення факту порушення здобувачем освіти академічної доброчесності директор Коледжу може застосувати:

Академічні заходи:

- Повторне виконання завдання (заміна варіанта або нова постановка).
- Зниження результатів оцінювання (до 0 балів за конкретну роботу, де було виявлене порушення).
- Відмова в допуску до захисту або анулювання результатів оцінювання кваліфікаційної роботи.

Дисциплінарні заходи:

- Позбавлення стипендії або пільг, передбачених закладом освіти.
- Відрахування з Коледжу (за систематичні порушення або плагіат у кваліфікаційній роботі).

4.3. Заходи реагування щодо працівників (відповідно до ст. 10-12 Закону № 4742-ІХ)

У разі встановлення факту порушення працівником академічної доброчесності директор Коледжу може застосувати:

Дисциплінарні заходи: догана або звільнення за вчинення аморального проступку чи порушення трудової дисципліни.

Академічні заходи:

- Відмова у присвоєнні вищої кваліфікаційної категорії.
- Позбавлення права бути керівником кваліфікаційних робіт терміном до 5 років.

Розділ V. ЗАГАЛЬНІ ЗАСАДИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

5.1. Коледж забезпечує проведення регулярних заходів (семінарів, творчих зустрічей) для викладачів та студентів з питань авторського права в мистецтві, правил цитування та етики використання ШІ.

5.2. Під час подання кваліфікаційних робіт до фондів Коледжу, автори підписують «Декларацію про академічну доброчесність» (додаток 1), підтверджуючи самостійність виконання роботи.

5.3. Педагогічні працівники та здобувачі освіти зобов'язані зберігати проміжні результати творчої праці (ескізи, пошукові макети, чернетки) протягом одного року після завершення роботи для можливості підтвердження авторства у разі виникнення суперечок.

Розділ VI. ПРОЦЕДУРА РОЗГЛЯДУ ПОВІДОМЛЕНЬ ТА СКАРГ

6.1. Підстави та початок процедури

6.1.1. Перевірка дотримання академічної доброчесності педагогічним працівником/здобувачем освіти ініціюється за наказом Директора Коледжу на підставі:

- заяви здобувача освіти (або його батьків), викладача чи іншої особи, якій відомо про факти порушення;
- виявлення ознак плагіату в публікаціях, підручниках або творчих роботах працівника/здобувача освіти.

6.2. Комісія та залучення експертів

6.2.1. Розгляд справи здійснює Комісія з питань академічної доброчесності. Для проведення фахової експертизи (особливо у випадках мистецького плагіату) Комісія має право залучати зовнішніх експертів — провідних митців, мистецтвознавців або представників наукових установ.

6.2.2. Член Комісії, який має конфлікт інтересів з викладачем чи зі здобувачем (наприклад, є родичем або безпосереднім підлеглим), зобов'язаний заявити про самовідвід.

6.3. Етапи розгляду скарги

Прийняття та реєстрація: Скарга реєструється протягом 1 робочого дня.

Попередній аналіз: Комісія протягом 5 робочих днів оцінює обґрунтованість скарги.

Запит пояснень: Педагогічному працівнику/здобувачу освіти надсилається письмовий запит. Він має право надати пояснення протягом 5 робочих днів.

Засідання: Проводиться відкрите засідання (крім випадків, що потребують захисту персональних даних), де заслуховуються сторони.

Висновок: Складається протокол із чітким зазначенням: підтверджено факт порушення чи ні.

6.4. Права педагогічного працівника/здобувача освіти, який підозрюється у порушенні:

- Ознайомлюватися з усіма матеріалами та доказами.
- Надавати докази (авторські ескізи, відеозаписи процесу створення твору).
- Залучати представника профспілки для захисту своїх прав.
- Вимагати проведення незалежної мистецької експертизи.

6.5. Порядок оскарження

6.5.1. Висновок Комісії та наказ Директора можуть бути оскаржені працівником у суді або в Апеляційній комісії при органі управління освітою протягом строків, визначених законодавством.

Розділ VII. ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ КОМІСІЇ З ПИТАНЬ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

7.1. **Склад Комісії:** Затверджується щороку наказом директора. До складу входять 5–7 осіб (адміністрація, голови циклових комісій, юрист, голова профспілки, голова студради).

7.2. **Форма роботи:** Засідання є правомочним, якщо на ньому присутні не менше 2/3 складу. Рішення приймаються простою більшістю голосів.

7.3. **Документування:** Результати кожного засідання оформлюються протоколом, який підписують усі присутні члени Комісії. Протоколи зберігаються в архіві Коледжу 5 років.

Розділ VIII. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

7.1. Це Положення переглядається у разі змін у трудовому або освітньому законодавстві України.

7.2. Текст Положення є відкритим і розміщується на інформаційному стенді та офіційному сайті Коледжу.

ДЕКЛАРАЦІЯ

про академічну доброчесність здобувача фахової передвищої освіти

Я, _____
(Прізвище, ім'я, по батькові студента)

студент(ка) _____ курсу, групи _____ ОПП _____, підтверджую, що
представлена мною робота (навчальна/кваліфікаційна/творча) на тему:

« _____ »

виконана мною особисто із дотриманням принципів академічної доброчесності.

Цією Декларацією я засвідчую, що:

1. Усі результати творчої діяльності, викладені в роботі (композиційне рішення, колірна гама, пластичне вирішення), є продуктом моєї власної праці.

2. Мною не було використано сторонньої допомоги під час виконання практичної частини роботи.

3. Усі запозичення (текстові цитати, ідеї) супроводжуються належними посиланнями на першоджерела та їх авторів.

4. Робота не була повністю або частково списана з робіт інших студентів чи випускників минулих років.

5. Щодо використання штучного інтелекту (необхідне зазначити):

- Штучний інтелект у роботі **не використовувався**.
- Штучний інтелект використовувався **виключно як допоміжний інструмент** (пошук структурування ідей), про що зазначено в описі роботи.

6. Дана робота раніше не подавалася мною для отримання балів з інших навчальних дисциплін (відсутність самоплагіату).

7. Я ознайомлений(а) із Положенням про академічну доброчесність Коледжу та усвідомлюю відповідальність за його порушення (до анулювання результатів оцінювання або відрахування).

До Декларації додаю (для художніх робіт):

- Ескізи/фор-ескізи (кількість: _____).
- Етюди/підготовчі матеріали (кількість: _____).
- Фото/відеофіксацію етапів виконання роботи (за наявності).

Дата

підпис

ПІБ